

לע"נ הבחור אריה ז"ל בן דוד ושרה הי"ו

גליון מס' 180

ערוך מתוך שיעורי לב ארי - ב"ב

שבת פרשת ויקהל - פרה תשפ"ה

המשגה

שיחות, דרשות ומאמרים למגיד שיעור, ולכל דורש ברבים

עניין של חינוך

בבית החולים במרכז הארץ יש רופא בכיר מאוד ומפורסם שהפך לבעל תשובה גמור... וזה הסיפור: לפני שנים, יהודי מפתח תקוה הזמין אותו לביקור דחוף בעיצומה של השבת... פיקוח נפש. אחד הילדים היה במצב סכנה של ממש. הרופא מגיע אל בית המשפחה ואומר: "אני יודע שהיום שבת אצלכם, אבל אני לא מתכוון לרדוף אחריכם. אני מבקש תשלום טרם הטיפול, מאתיים וחמישים שקלים". אין ברירה, היהודי מחפש כסף ולא מוצא... הוא מנסה לדבר על ליבו של הרופא, אבל אין עם מי לדבר... "מאתיים וחמישים שקלים לפני הטיפול, ואם לא, אני הולך!..." היהודי מוציא פנקס צ'קים, רושם ונותן לרופא. הדוקטור מסתכל על הצ'ק, והוא שם לב שבמקום 'מאתיים וחמישים' שקלים, היהודי כתב לו 'אלף'... במקום לכתוב שלוש עשרה אתיות בשבת, הוא העדיף לכתוב שלוש אותיות בלבד... הרופא אומר לו: "אתם משפחה ענייה, שמונה עשר ילדודס... למה אתה נותן לי פי ארבעה מהסכום שביקשתי?!" אמר לו היהודי: "אני מכבד את השבת". "אין בעיה, אני מכבד ומתכבד..." הרופא טיפל במה שהיה צריך, והלך הביתה. ביום חמישי היהודי מקבל טלפון מהרופא... "סדר לי היום שעה פנויה. אני רוצה לבוא אליך עם אשתי". הם יושבים אצל היהודי, והרופא מספר לו: "במוצאי שבת האחרונה אשתי ואני לא עצמנו עין כל הלילה... אני מגיע מבית דתי, אשתי מגיעה מבית דתי, אבל המעשה שלך עשה עלינו כזה רושם... פי ארבעה! על כמה אותיות פחות!! דע לך שמיום ראשון אני מסתובב במחלקה כל היום מראה לכל הרופאים את הצ'ק שלך ומספר להם את הסיפור הזה... הגעתי למסקנות ברורות עם אשתי: אנחנו רוצים לחזור לשורשים, ולבוא אליך מידי פעם להתחזק ביהדות". לא צריך לטעום מן השבת כדי לחולל מהפך בחיים של היהודי. מספיק אפילו רק להריח אותה מהבית של השכן... (אוצר הדרשות הקצרות)

בברכת שבת שלום - מערכת לב ארי

פנינים משלחן מלכים

"ויבואו כל איש אשר נשאו ליבו וכל אשר נדבה רוחו אותו" (שמות ל"ה, כא)

כתב על כך בספר 'לקח טוב' בשם הרמב"ן כי לא היה בין בני ישראל אף איש אשר למד את מלאכות המשכן אצל בעלי האומנויות, לאיש לא היה איזה שהוא ניסיון קודם בדבר. כל אלה אשר באו לעשות את המלאכה היו אנשים אשר גבה ליבם בדרכי ה' לבוא לפני משה ולומר לו שהם מקבלים על עצמם לעשות איזה מלאכה שתוטל עליהם וזהו הפירוש למילים "אשר נשאו ליבו". על דברי הרמב"ן אלו כותב מרן המשגיח רבי ירוחם ממיר זצ"ל בספרו "דעת תורה" שנשיאות לב זה סוד ההצלחה. הרי לבני ישראל לא היה ניסיון קודם ומעולם לא הוכשרו למלאכות אלו בכל זאת התייצבו לפני משה רבינו ואמרו "אנו מסוגלים! אנו נעשה ונצליח!". למדנו מכאן שהצעד הראשון בדרך אל ההצלחה הוא שכנוע עצמי ואמונה חזקה ביכולת האישית. תלמיד, סוחר, אומן ועוד שאינם מאמינים ביכולתם להצליח, הינם רחוקים מההצלחה. לעומת זאת, כאשר יחליטו החלטה נחושה ויאמרו לעצמם שהם מסוגלים להצליח, בזה גופא הם צעדו צעד גדול לקראת ההצלחה. להחלטה כזו יש ערך גדול מאד והינה חשובה יותר מכישרונות. כי בעל כשרון שאינו מאמין ביכולתו, לא יוושע על ידי כישרונותיו ולא יצליח לנצלם כראוי. לעומתו החלש ממנו בכישרון אבל נחוש ברצונו ובשאיפתו להצליח, פתוחה לפניו הדרך לעלייה ושגשוג. המציאות מוכיחה שיכולת וכישרון אישי לא מהווים שום ערובה להצלחה, הם רק עשויים לעזור. רק עקשנות ועקביות גוררים הצלחה בטוחה. צאו ובדקו כמה בעלי כישרונות מזהירים הפכו ליושבי קרנות? וכמה שנחשבו בצעירותם לבעלי מוח חלש הפכו במשך הזמן לתלמידי חכמים וגאונים?

"הצלחה" זוהי משאלת לב של כל בני האדם. מי אינו רוצה להצליח? התלמיד בתלמודו, הסוחר בעסקיו, הפועל בעבודתו, וכן כל איש ואיש מאחל לעצמו שבכל אשר יפנה יצליח. השאלה אשר עלינו לשאול את עצמנו היא האם ישנה דרך שאנו יכולים להשתדל בה כדי להגיע אל ההצלחה, בנוסף לתפילה ולציפייה לסייעתא דשמיא. בספר 'כול אחד יכול' כתב כי החיפוש אחר הדרך אל ההצלחה הינו נושא חשוב ביותר בעיקר בכל הנוגע להצלחה בלימוד התורה ולעלייה ביראת שמיים. ישנם רבים הסבורים שכדי להצליח יש צורך בחוכמה רבה ובכישרונות גדולים. מכאן הם באים למסקנה שכל מי שלא חננו ה' בתכונות אלו אין לו סיכוי להצליח. עלינו לדחות גישה זו מכל וכל, כי האמת היא ששערי ההצלחה פתוחים בפני כל אחד ואחת. ככל שנכיר את עצמנו טוב יותר, יגדלו סיכויינו להצליח בסופו של דבר. זה לא אומר שלא ניכשל, היות ואין אפשרות כזו שלא ניפול לפעמים. מי שחושב שביטחון עצמי פירושו שהאדם בטוח שיצליח, אינו אלא טועה! ביטחון עצמי פירושו שאדם לא מפחד שמא ייכשל. רק אם לא נפחד למעוד ולא נתייאש מכישלונותינו נוכל להתבונן בשלוות נפש ובצורה רגועה איך להיזהר בפעם הבאה ומה לשפר ואז נצליח בסופו של דבר! (נלקט בקיצור מתוך מאמר בעלון 'אור שרה')

מעשה שהיה...

בְּרִיחָה מִמַּחֲלָקֶת \ ספור על רבנו כ"ק האדמו"ר 'הפני מנחם' זצ"ל וזיע"א

הילולא דצדיקייא

הילולת כ"ק

מֶרֶן הָאֲדָמוֹר

'הפני מנחם'

זצ"ל וזיע"א

(טז' אדר ה'תשנ"ו)

האדמו"ר הרב פינחס מנחם אלטר זצ"ל מגור- נולד ב-כ"א תמוז ה'תרפ"ו בפלניצה לאביו: כ"ק האדמו"ר אברהם מרדכי אלטר זללה"ה (ה'אמרי אמת'). ולאמו הרבנית: מרת פייגה מינטשא (בת מורינו ר' יעקב מאיר בידרמן זצ"ל). כבן זקונו של אביו, שהיה בן 60 בלידתו. כבר בעודו צעיר נחשב כעילוי ואחיו הגדולים התייעצו עימו לפעמים. נודע בכוח זכרונו. נמלט עם אביו מאירופה אחרי כיבוש פולין על ידי גרמניה, ובשנת ה'ת"ש עלו לארץ ישראל. התפרנס מניהול חנות ספרים עד שנת ה'תשי"ז בה מונה לראשות הישיבה בידי אחיו, כ"ק האדמו"ר ר' ישראל זללה"ה, שכינה אז כאדמו"ר מגור. עקב ענוותנותו והתבטלותו בפני אחיו הגדול לא התפרסם עד אז כתלמיד חכם, אך הצלחתו כראש ישיבה ורמתם הגבוהה של שיעוריו העלו את ההערכה כלפיו. גם כראש ישיבה הקפיד על קיום אורח חיים צנוע. כיהן כחבר נשיאות ונשיא מועצת גדולי התורה, וכחבר הנשיאות של מפעל הש"ס. בשנת ה'תשל"א התמנה ליו"ר אגודת ישראל. בשנת ה'תשנ"ב נלב"ע אחיו כ"ק האדמו"ר ר' שמחה בונים זללה"ה ('הלב שמחה') ורבינו מונה לאדמו"ר השישי של חסידות גור. ענוותן. בעל רוח-הקודש. עזר רבות לזולת. רבנו נלב"ע ב-ט"ז אדר ה'תשנ"ו. רבינו חי ופעל כ-69 שנה ציונו בירושלים בחצר ישיבת 'שפת אמת' סמוך לקבר אביו. על פי עדות המשב"ק התבטא לפני פטירתו: "מיתת צדיקים מכפרת. כלל ישראל שרוי במצב קשה. צריך מסירות נפש בשביל כלל ישראל. אני רואה, שכאן קשה לפעול מלמעלה אפשר הרבה יותר לפעול". **ת.נ.צ.ב.ה. וזכותו תגן עלינו אמן!**

באחת הפעמים פנה אדם לרבינו ושאל אותו, היכן לקנות דירה? והרבי ענה: "חפש בניין שאחד השכנים בנה על הגג!". הלה הביע את פליאתו והרבי הסביר, שכיוון שהשכנים איפשרו לו לבנות, מכאן שזה בניין של שכנים טובים, שהם מוותרים אחד לשני, מפרגנים, בבניין כזה כדאי לגור! (מעובד מתוך 'נר לשולחן שבת')

"העבירו אותו כבר לטיפול נמרץ", סחו בני המשפחה בדאגה לרבינו, שבא לבקר את אביהם החולה. 'אומנם הוא היה בפנימית, אך מחלתו הכבדה, ואמש הועבר לטיפול נמרץ, כאשר המשמעות ברורה...'. הרבי שמע את הדאגה בקולם, וגם ליבו – ליבם של ישראל, הרגיש בצערם. יהודי סובל נוראות ממחלה קשה, בני המשפחה סובבים סביבו כאובים ודאוגים, אכן, צרות עם ישראל מרובות... כשפניו המאירות נראו בשערי המחלקה, כבר התייצב במקום מנהל המחלקה, פרופסור ידוע שם, שקיבל קריאה דחופה, כי צדיק ידוע מגיע לבקר את מטופל פלוני. הרבי שוחח עימו בעניין, שמע סקירה רפואית מקיפה, בסיומה אמר הפרופסור באופן די נחרץ: 'ההערכה שלנו מותירה לו – במקרה הטוב – חודש ימים לחיות...'. הרבי הקשיב לדבריו בכובד ראש, רק על מסקנת הדברים הייתה לו הערה קצרה: "בלי לפגוע בכבוד הרופא, אני דווקא חושב, שאולי ניתן לבטל את הגזירה...". אמר הרבי בקצרה וחתם את הדיון. אך נכנס הרבי לביקור בחדרו של החולה, מיד פרץ החולה בבכי מר. הוא סיפר לרבי את המצב הרפואי לאשורו ובמלוא כאבו, את ייסוריו הרבים ומכאוביו המתגברים, וגם את העובדה, כי הערכת הרופא ידועה לו, קשה ואכזרית ככל שתהיה... "רבי", בכה החולה והתייפח מרורות, "הן לצדיקים יש כוח לגזור, צדיק גוזר והקדוש ברוך הוא מקיים. אנא, יגזור נא הרבי לבטל את דברי הרופאים, ולהחזירני לחיים תקינים ובריאים!". הרבי הביט בחולה המתייפח לפניו, ועיניו התמלאו רחמים. יהודי מתייסר, דינו, מבחינה רפואית, כבר נגזר, והוא נאחז בתקווה כטובע הנאחז בקש. "יש פעמים", אמר הרבי אחרי ההרור ארוך, "שגם לצדיקים אין כוח לשנות את הגזירה. במקום בו יש מחלוקת, אין לצדיקים כוח לגזור דבר וחצי דבר...". הרבי הגביה מעט את קולו והוסיף: "אם יש מחלוקת, אם חסרה אחדות, אין כל כוח שיכול לבטל את הגזירה. יש להשקיע כוחות למנוע מחלוקת, ולחזק את האחדות. הביטו סביב וראו, אם יש משהו שנפגם באחדות, סכסוך או מריבה וכיוצא באלה. אם לעצתי תשמעו, השקיעו כוחות בנושא האחדות ואהבת חברים, ובעזרת השם תראו ישועה ורפואה שלמה", אמר הרבי, וחתם את הביקור... בני המשפחה היו מופתעים, עד כמה קלע הרבי כחוט השערה לבעיה הבערת. כבר מספר שנים, שסכסוך כספי מעיב על היחסים התקינים במשפחה, אח אינו מדבר עם אחיו, ואף בני הדודים אינם מחייכים אלה לאלה. סכסוך כספי גרם לתבערה גדולה, והמשפחה מפולגת ומסוכסכת... עכשיו ההוראה ברורה, וגם המוצא מהסבך הרפואי. אם הסכסוך נוצר על רקע כספי – הרי שזה בדיוק הרגע להבין, שחיי האב חשובים לאין ערוך יותר מכל הון שבעולם... עוד באותו ערב, כינס אחד האחים את בני המשפחה כולה. כולם ויתרו, חלקם ויתורים מפליגים, אך סוף דבר, כולם יצאו שמחים ומאושרים, לוחצים ידיים ומאוחדים... מספר ימים אחר כך, החלה מסתמנת מגמת שיפור. המחלה הלכה ודעכה, אב המשפחה החל לשוב לכוחותיו... כשהשתחרר מבית הרפואה הולך על שתי רגליו, נערכה סעודת הודיה חגיגית בנוכחות כל בני המשפחה המאוחדת והמאושרת, שצינו יחדיו את נס הצלתו הפלאית של אב המשפחה, שחזר מטיפול נמרץ לחיים תקינים, והדהים את הרופאים... ת.נ.צ.ב.ה. – זיע"א. (נלקט בשינויי לשון קלים מתוך העלון פניני הצדיקים).

כְּהָה שֶׁל תְּפִילַת רַבִּים

להלן הסיפור, המעובד מתוך 'קול ברמה'. יש בסיפור זה ללמד אותנו עד כמה גדולה תפילת רבים ואפילו הגויים יודעים ומכירים בדבר. **מרן הגאון הרב יצחק זילברשטיין שליט"א** סיפר הרב יעקב- ישראל פוזן ששמע את הדברים ממקור ראשון. במשפחה פלונית יש בן חולה ל"ע שמאושפז כבר תקופה ארוכה באחד מבתי החולים הגדולים בגוש דן. באותם הימים לבית החולים הגיעה קבוצה של חוקרי רפואה בכירים מארה"ב. הם ביקשו לערוך מחקר על מחלות מסוימות ועל התרופות בהם החולים משתמשים. לשם כך הם בחרו להגיע לבית-החולים ולבקר את החולים באופן אישי. הם רצו לשמוע מקרוב על הסימפטומים המאפיינים של המחלה התוקפת אותם.

החוקרים הגיעו אל המחלקה שבה מאושפז הילד החולה. הם התעכבו דקות ארוכות ליד כל מיטה והתעניינו אצל החולים על מצבם ועל התופעות המתרחשות אצלם במשך כל תקופת המחלה. למרבה הפלא, כשהגיעו אל מיטת הילד החרדי החולה, הם הביטו בו לרגע אחד קצר. כשראו כי מדובר בילד חרדי, הם בחרו שלא להתעכב ליד מיטתו ולא החליפו איתו אפילו מילה אחת. אימו היתה במקום באותו הזמן ושמרה על הבן. התנהגותם של החוקרים הבכירים נראו לה מוזרים ביותר. היא תהתה: "מדוע הם לא התעכבו ליד מיטת הבן?". היא החליטה לברר את העניין. היא ניגשה אל הקבוצה שכבר שהו ליד מיטתו של חולה אחר, כשהם שואלים ומתשאלים את החולה ורושמים לפנייהם את התשובות שענה. היא שאלה בקול: "למה אתם מתנהגים בצורה שכזו? וכי אנחנו כיהודים חרדיים נחשבים בעיניכם כמוקצה ואי אפשר אפילו לדבר איתנו?". החוקרים שלא הבינו את השפה העברית לא ידעו מה היא אומרת. אחד האנשים התנדב לתרגם את דבריה הכואבים של האם היהודייה. החוקרים שמעו את הדברים והם פלטו מפייהם כמה מלים באנגלית. הפעם האם היא זו שלא הבינה כלל מה הם אומרים. היא חזרה שוב על השאלה והם חזרו שוב על דבריהם ואף אחד לא הבין את השני. על קבוצת החוקרים נמנה גם יהודי דתי והם נראו כמתיעצים איתו על סגנון התשובה שישלהשיב לאמא. בסופו של דבר החוקרים פלטו מפייהם שתי מילים שגם הם לא היו מובנות לאמא בתחילה. רק לאחר מכן האמא תפסה את עומק הדברים. "תפילת רבים", היו שתי המילים שהחוקרים האמריקאיים אמרו לאמא. רק כאשר סיימו את הסיור במחלקה ניגש אחד החוקרים שהיה פרופסור בכיר מאוד בתחומו באחד מבתי החולים היוקרתיים באמריקה ואמר לאמא כדברים האלה: "אנחנו הגענו במיוחד מארה"ב כדי להוסיף מידע מקצועי על המחקרים שלנו. אבל אתם יהודים חרדיים ומאמינים באלוקים לכן אתם לא יכולים להיות שותפים למחקרים שאנחנו עושים". "אתם נמנים על קבוצת אוכלוסייה חריגה שלא יכולים להשתתף במדגם. הממצאים המאפיינים אתכם הם שונים ויוצאי-דופן מכל החולים האחרים". האמא פתחה עיניים גדולות ולא הבינה את כוונתו. החוקר ראה את מבטיה של האם ואמר: "מה שהתכוונו כשאמרנו 'תפילת רבים'. ברגע שיש אצלכם חולה, אתם מארגנים תפילת רבים". "בזכות התפילה מצבו של החולה משתפר בהדרגה. אם כן, לשם מה אנחנו צריכים לבזבז זמן ולעצור ליד בנך החולה ולהתעניין מה קורה אצלו?". "הרי 'תפילת הרבים' שלכם משנה את כל המצב והחולה יבריא. לכן לא יעזור לנו גם אם החולה ישתמש בתרופות שעליהן אנחנו עושים את המחקרים!".

עלינו להפנים את התשובה של הפרופסור הגוי. אם כך נראה המושג 'תפילת רבים' בעיני אנשים רחוקים מתורה ומצוות ואם גם הם מבינים ומכירים בערכה של התפילה, כמה הדבר מחייב אותנו להמשיך ולהתפלל לפני בורא עולם ולבקש מאיתו יתברך שישלח רפואה שלימה לכל חולי עמך בית ישראל!

אגב, במוצאי שמחת-תורה תלמיד-חכם נוסף ניגש אל מרן הרב יצחק זילברשטיין שליט"א וסיפר סיפור דומה שהתרחש בבית חולים אחר. גם שם היה מדובר באותה חבורת חוקרים שהגיעה גם לבית החולים ההוא, כדי לבצע את המחקר. קבוצת החוקרים ניגשו לכל חולה ושאלו מספר שאלות. כשהגיעו אל קרובת-משפחתו שהיתה חרדית, דילגו עליה ואמרו ש'החרדים משבשים להם את המחקרים'.

(פניני עין חמד)